

AVFALLSPLAN FOR OSLO KOMMUNE 2006 - 2009

Sammendrag:

Byrådet legger her frem forslag til ny avfallsplan for perioden 2006 – 2009. Det fremlagte forslaget er basert på Renovasjonsetatens forslag til "Avfallsplan for Oslo kommune 2005 -2008", samt "Tilleggsnotat til forslag til Avfallsplan for Oslo kommune 2005 -2008". Etatens forslag følger som trykt vedlegg til saken.

Den fremlagte avfallsplanen er et forslag til avfallspolitiske mål og strategier for avfallshåndteringen i Oslo kommune i de neste fire årene. Planen bygger på nasjonale mål, strategier og prinsipper. Bystyrets vedtak om at Oslo kommune skal ha et kretsløpsbasert avfallssystem, har vært førende for utarbeidelsen av det fremlagte forslaget til avfallsplan.

"Avfallsplan for Oslo kommune 2006 – 2009" gir en oversikt over rammebetingelser, avfallstatistikk, dagens løsninger og forslag til fremtidige løsninger. I planen er det lagt vekt på avfallspolitiske valg for håndtering av husholdningsavfallet i Oslo. Praktisk gjennomføring og lokalisering er ikke omtalt i saken, da dette vil søkes løst i hvert konkret tilfelle, primært gjennom eksisterende tilbud i markedet.

Foreslåtte delmål, strategier og tiltaksplan i den foreliggende saken legger til grunn å øke ombruk og materialgjenvinning. Den foreslåtte tiltaksplanen legger opp til større grad av sortering, modernisering av innhenting (avfallssug), økt informasjon og holdningsskapende tiltak. Et viktig satsningsområde i den kommende planperioden, foreslås å være innsamling av farlig avfall.

På bakgrunn av bystyrets vedtak av 22.06.2005, legges det frem et forslag til praktisk gjennomføring av kildesortering av plast og våtorganisk avfall.

Saksfremstilling:

Bakgrunn

Byrådet legger her frem forslag til "Avfallsplan for Oslo kommune 2006 - 2009". Avfallsplanen er en revisjon av "Avfallsplan for Oslo 2000 - 2003", og er basert på Renovasjonsetatens forslag til "Avfallsplan for Oslo kommune 2005 - 2008", trykt vedlegg 1, samt "Tilleggsnotat til forslag til Avfallsplan for Oslo kommune 2005 -2008", trykt vedlegg 2. Avfallsplanen er i samsvar med bystyremelding 1/2003 "Strategi for bærekraftig utvikling – byøkologisk program 2002 -2014" og "Kommuneplan 2004 - Oslo mot 2020", sak 255 av 26.05.2004, hvor bystyret vedtok at Oslo kommune skal ha et kretsløpsbasert avfallssystem. I samsvar med bystyrets vedtak av 22.06.2005 sak 269 "Klima- og energihandlingspakke for Oslo regionen", legges det i denne avfallsplanen frem et forslag om kildesortering av våtorganisk avfall og innsamling/materialgjenvinning av plast i Oslo kommune. Dette forslaget er basert på Renovasjonsetatens forslag, trykt vedlegg 2.

Avfallsplanen er basert på gjeldende nasjonale føringer, mål og strategier. Valg av behandlingsmåte følger avfallshierarkiets prioriteringer, hvor følgende prioritering er lagt til grunn:

1. Reduksjon av avfallsmengden
2. Ombruk
3. Materialgjenvinning
4. Forbrenning med energigjenvinning
5. Deponering

”Avfallsplanen for Oslo kommune 2006 - 2009” vil primært gi mål og prioriteringer for innsamling og behandling av det avfallet kommunen har ansvar for å håndtere i den kommende fireårsperioden. Forurensningslovens krav om at kommunen skal utarbeide avfallsplaner med oversikt over alt avfall som oppstår i kommunen, ble opphevet fra og med 01.04.2002. Praktisk gjennomføring og lokalisering er i hovedsak ikke omtalt i planen, da dette vil søkes løst i hvert konkret tilfelle, primært gjennom eksisterende tilbud i markedet.

Kommunen skal fastsette gebyrer til dekning av kostnadene kommunen har ved håndteringen av avfall (forurensningslovens § 34). For husholdningsavfall skal gebyret ikke overstige kommunens kostnader (selvkostprinsippet), men for næringsavfall legges forretningsmessige prinsipper til grunn, og kommunen kan beregne en fortjeneste.

I brev av 08.01.1990 ble Oslo kommune delegert myndighet av Miljøverndepartementet til å styre næringsavfall (tidligere produksjonsavfall). Kommunen bruker denne delegasjonen aktivt i forbindelse med styring av bygge- og anleggsavfall (produksjonsavfallsforskriften).

Den 01.07.2004 ble forurensningslovens avfallsdefinisjoner endret, med den følge at næringslivet selv fikk ansvar for å bringe alt eget avfall, også våtorganisk avfall, til lovlig avfallsanlegg med mindre det gjenvinnes eller brukes på annen måte. I den forbindelse har kommunen anledning til å etablere et tilsyn, som skal kontrollere næringslivets håndtering av det tidligere forbruksavfallet (bl.a. våtorganisk avfall).

Konsekvensen av endringene er at Oslo kommune nå har ansvaret for håndtering av husholdningsavfall, og for å ha et mottak for farlig avfall.

Den nasjonale avfallspolitikken har tre hovedmål. Det første målet er at utviklingen i generert mengde avfall skal være vesentlig lavere enn den økonomiske veksten. Det andre målet er at mengden avfall til sluttbehandling reduseres i tråd med hva som er et samfunnsøkonomisk og miljømessig fornuftig nivå. Basert på dette tas det sikte på at mengden avfall til sluttbehandling innen 2010 skal være omlag 25 prosent av generert avfallsmengde. Det tredje målet er at praktisk talt alt farlig avfall skal tas forsvarlig hånd om, og enten gå til gjenvinning eller være sikret tilstrekkelig nasjonal behandlingsskapitet. Eksport av farlig avfall til utlandet skal i hovedsak unngås.

For å nå disse målene er den nasjonale avfallspolitikken basert på et samspill mellom en rekke ulike virkemidler som bl.a. lov og forskrift, avgifter, bransjeavtaler og informasjonstiltak, samt en kombinasjon av disse.

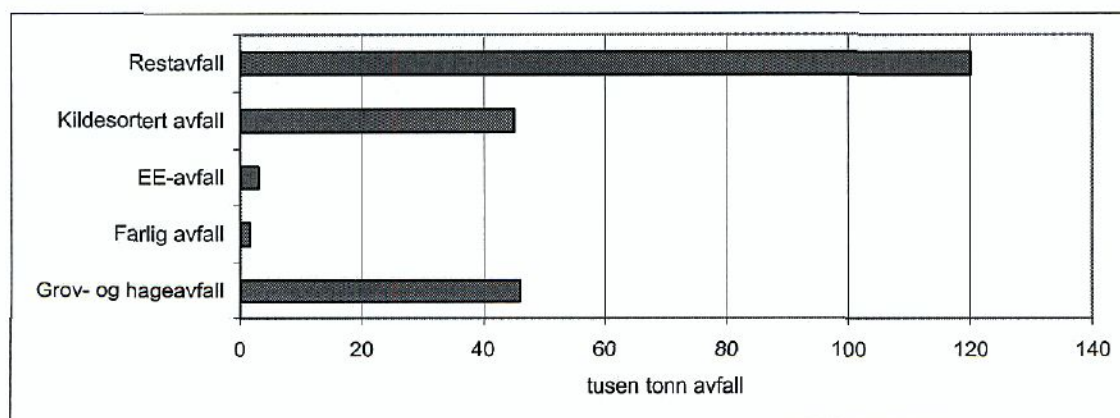
Den linjen som er lagt i den nasjonale avfallspolitikken forventes å bli videreført. I EU arbeides det med et rammedirektiv for avfall (”Waste Framework Directive”). I dette rammedirektivet forventes det at en livssyklus-tilnærming med miljømål vil legges til

grunn for avfallsbehandlingen. Behandling av våtorganisk avfall vil trolig reguleres i dette rammedirektivet.

Det vises for øvrig til Renovasjonsetatens forslag til "Avfallsplan 2005 – 2008", trykt vedlegg 1 og Renovasjonsetatens "Tilleggsnotat til forslag til Avfallsplan for Oslo kommune 2005 -2008", trykt vedlegg 2.

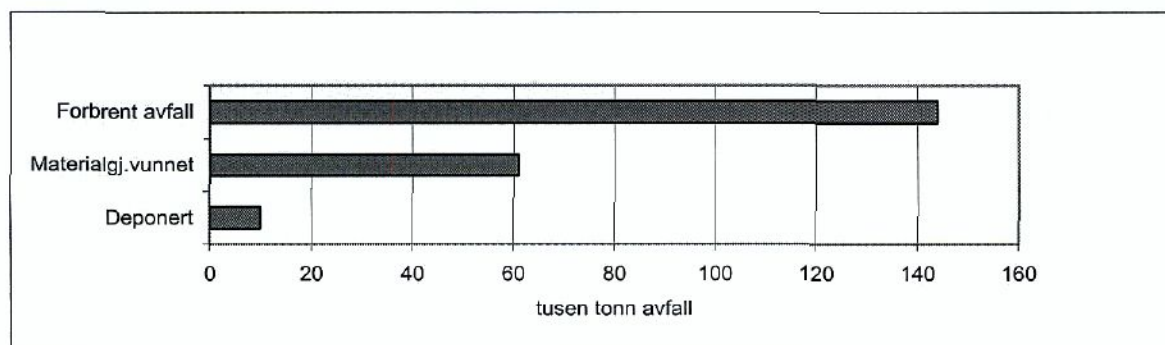
Avfallsmengder og avfallsbehandlingen i Oslo

I 2004 produserte hver enkelt Oslo-beboer i snitt 410 kg husholdningsavfall inkludert grovavfall. Til sammen utgjorde dette ca 215 000 tonn husholdningsavfall. Av dette utgjorde restavfallet ca 120 000 tonn, ca 45 000 tonn ble kildesortert, ca 3000 tonn ble levert til mottak for elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall) og ca 46 000 tonn var grov- og hageavfall. I tillegg ble det samlet inn ca 1600 tonn farlig avfall, impregnert trevirke (CCA-virke) og asbest. Av dette var 875 tonn farlig avfall samlet inn gjennom miljøstasjoner og innsamlingsordninger i bydelene. Figur 1 fremstiller fordelingen av mengden husholdningsavfall etter innsamlingsmåte i 2004.

Figur 1. Mengden husholdningsavfall og farlig avfall fra husholdningene i Oslo i 2004 fordelt etter innsamlingsmåte.

Alt restavfallet fra husholdningen gikk til forbrenning med energigjenvinning i 2004. I tillegg ble ca. 21 000 tonn av grovavfallet levert til forbrenning. Totalt ble det derfor brent ca. 141 000 tonn husholdningsavfall i 2004. Av grovavfallet ble rundt 15 000 tonn levert til materialgjenvinning. Totalt ble rundt 67 000 tonn materialgjenvunnet, innbefattet i dette var ca. 3400 tonn brukt til overdekningsmasser på Grønmo. Totalt ble det deponert ca. 7000 tonn husholdningsavfall (grovavfall) fra Oslo i 2004. Figur 2 oppsummerer behandlingsmåte for husholdningsavfallet i 2004.

Figur 2. Mengden husholdningsavfall fra Oslo i 2004 fordelt etter behandlingsmåte.

Under 5 % av husholdningsavfallet i Oslo ble deponert i 2004. Iberegnet slagget fra forbrenningsanleggene, sluttbehandles 15- 18 % av husholdningsavfallet i Oslo. Dette viser at Oslo kommune allerede har nådd det nasjonale målet, med svært god margin, om at mengden avfall til sluttbehandling skal maksimum være 25 % av generert avfallsmengde innen 2010.

Det ble samlet inn ca. 1,7 kg farlig avfall per innbygger i Oslo i 2004. Det antas at hver innbygger genererer ca. 2,1 kg farlig avfall per år. Dette medfører at rundt 75 % av den antatte mengden farlig avfall fra husholdningene ble samlet inn. Det vil si at i 2004 antas det at ca 210 tonn farlig avfall var på avveie, og det er grunn til å tro at store deler av dette ble kastet enten i restavfallet eller ble skylt ned med avløpsvannet.

I de senere årene har husholdningsavfallet utgjort ca 25 % av mengden avfall produsert i Oslo. Det ble i 2004 produsert ca 600 000 tonn næringsavfall, hvorav bygge- og anleggsavfall (BA-avfall) utgjør en stor andel. I tillegg ble det produsert ca 33 000 tonn slam og 560 000 tonn av ulike masser. Det må påpekes at tallene her er usikre.

Det meste av næringsavfallet, anslagsvis 65 %, ble levert til anlegg utenfor Oslo. Av dette gikk anslagsvis 25 % til materialgjenvinning, 30 % til forbrenning og 45 % til deponi.

Det vises for øvrig til trykt vedlegg 1 og 2.

Fremtidig alternativ avfallsbehandling

I Renovasjonsetatens forslag til "Avfallsplan for Oslo 2005 – 2008", trykt vedlegg 1, er det vurdert to alternativer for fremtidig avfallsbehandling.

I etatens første alternativ, "Alternativ 1", vil strategien være å opprettholde og videreutvikle dagens avfallsløsninger. Dette innebærer i hovedsak en videreføring av dagens kildesorteringssystem. Papir vil fortsatt utsorteres ved kilden, i egen beholder. For de øvrige fraksjonene vil bringesystemene videreutvikles. Det legges opp til at glass, metall og tekstiler blir brakt til returpunktene. Farlig avfall leveres til miljøstasjonene og det videreføres forsøk med ambulerende henteordning. Det legges opp til at antall returpunkter skal økes med 30 per år. Det vil bli etablert ny gjenbruksstasjon i Oslo vest, og 3 nye mini-gjenbruksstasjoner. Det vil etableres en permanent ordning med innsamling av plast på gjenbruksstasjonene. Det vil også bli gjennomført forsøks- og prøveordninger med utsortering av eksempelvis våtorganisk avfall, men det vil ikke bli satset på å innføre slike ordninger. Det iverksettes heller ingen særskilte tiltak for å modernisere og effektivisere innsamlingsordningen for restavfall.

I etatens andre alternativ, "Alternativ 2", vil det i større grad satses på avfallsreduksjon og økt grad av materialgjenvinning enn i "Alternativ 1". I "Alternativ 2" vil det legges til rette for utsortering av flere fraksjoner (eksempelvis plast og våtorganisk avfall), øke innsatsen for å samle inn farlig avfall bl.a. ved å kartlegge omfanget av farlig avfall på avveie, bemanne inntil halvparten av miljøstasjonene og innføre permanente henteordninger for farlig avfall. Eksisterende gjenbruksstasjoner vil videreutvikles og det vil etableres ny gjenbruksstasjon i Oslo vest. Det legges opp til å etablere 10 nye mini-gjenbruksstasjoner. 50 nye returpunkter vil etableres per år i planperioden. For å øke utsorteringen og stimulere til avfallsforebygging og avfallsreduksjon, vil bruken av informasjon og holdningsskapende tiltak økes, i tillegg til at det vil arbeides aktivt for at bransjeavtalene fungerer optimalt. Innsamlingsystemet for husholdningsavfall søkes modernisert ved aktivt å stimulere til etablering av avfallssug.

Ny gjenbruksstasjon i Oslo vest er en del av både "Alternativ 1" og "Alternativ 2". I budsjettet for 2006 ble det bevilget midler, og ny gjenbruksstasjon skal bygges på tomten til nåværende Smestad brannstasjon (Ullernchausséen 26).

En tilrettelegging for økt bruk av avfallssug vil kunne effektivisere og modernisere innsamlingen av avfall. Avfallssug er et system hvor avfall kastes i et nedkast, og tømmes ved at avfallet suges ut. Avfallssugsystemet er godt egnet for kildesortering i flere fraksjoner, ved at det kan monteres nedkast/beholdere for hver av de ulike fraksjonene. Systemet vil også kunne være plassbesparende, da tanker/holder kan monteres i kjeller eller graves ned. Systemet krever investeringer i infrastruktur bestående av nedkast, transportør, tanker/holder, tømme punkt, samt en "sugebil", som Oslo allerede har.

Et godt utbygd avfallssugssystem vil kunne rasjonalisere renovasjonen. Arbeidet til renovatøren vil kunne lettes betraktelig, ved at tømningen foregår automatisk, og at flere gårder kan tømmes fra samme tømme punkt.

I Oslo vil innføring av avfallssugtømming kunne være aktuelt ved store nye utbyggingsområder, nybygg over et vist antall leiligheter og ved større rehabiliteringsprosjekter av bygg/gårder med dårlig renovasjonsløsning. Ved å fordele investeringskostnadene på antall leiligheter i forhold til kostnadsnivået ved en tradisjonell løsning, vil det i utbyggingsprosjekter i størrelsesorden 200 leiligheter eller mer, være økonomisk lønnsomt med avfallssug.

Avfallssug er allerede installert flere steder i Oslo. Det er etablert avfallssug bl.a. på Skøyen, Aker Brygge og Jordal Terrasse. Av senere prosjekter hvor avfallssug er tatt i bruk, kan nevnes Sogn Terrasse, Sjølyststranda og Løren Park.

For nærmere beskrivelse vises til trykt vedlegg 1, kapittel 8.6, og trykt vedlegg 2, kapittel 3.

Behandlingen av husholdningsavfallet fra Oslo genererer ca. 40.000 tonn materiale som skal til deponi. Når Grønmo nedlegges, vil dette måtte transporteres til deponi utenfor Oslo. Dette gir øket transport i forhold til nåværende deponi på Grønmo.

Bystyrets vedtok den 22.06.2005, at det skal innføres kildesortering av våtorganisk avfall og innsamling/materialgjenvinning av plast i Oslo kommune. Renovasjonsetaten har utarbeidet et forslag til gjennomføringsplan. Denne planen presenteres i trykt vedlegg 2, kapittel 4 "Innføring av kildesortering av våtorganisk avfall og plast fra husholdninger i Oslo".

Våtorganisk avfall kan sorteres ut fra restavfallet ved bruk av optibag-poser, eller ved hjemmekompostering. Prinsippet med optibag-sortering er at avfallsfraksjonene sorteres i fargede poser. Hver fraksjon sin farge. Posene legges i restavfallet, hentes og sorteres deretter optisk ved et sentralt sorteringsanlegg. Det vil være aktuelt å behandle utsortert våtorganisk avfall enten ved hjemmekompostering eller i et biogassanlegg. Restproduktene fra biogassanlegget vil bl.a. være biogass og organisk materiale, som kan brukes til jordforbedringsmateriale.

I en prøveperiode vil Oslo kunne kjøpe optibag-sorteringskapasitet og kapasitet til behandling av våtorganisk avfall ved eksisterende anlegg lokalisert på Østlandet. På lang sikt må Oslo selv sørge for både sorterings- og biogassbehandlingskapasitet.

Tørr, ren plast vil kunne sorteres ut sammen med papiret. Dette vil kunne gjennomføres relativt raskt, da papiret allerede sorteres etter henting. På lengre sikt kan tilgriset plast

sorteres ut i optibag-poser i restavfallet. Ved utsortering av plast sammen med papir, vil det bli behov for økt beholderstørrelse, evt. tømmehyppighet og sorteringskapasitet. På mottakssiden antas det at behandlingsskapasiteten raskt kan tilpasses de mengdene av plast som vil kunne sorteres ut i Oslo. Plasten vil leveres til materialgjenvinning og kjemisk gjenvinning (produksjon av metanol).

Utsortering av plast og våtorganisk avfall vil føre til økt transport. Årsaken til dette er bl.a. økte hentefrekvens hos abonnentene pga. redusert komprimering av restavfallet og økt volum pga. utsortert plast i papiret. I tillegg vil det bli økt transport ut av byen til behandlings- og mottaksanlegg. Den økte transporten vil kunne føre til større belastning på miljøet og kunne være kostnadsdrivende.

En utsortering av plast og våtorganisk avfall fra husholdningsavfallet vil kunne føre til en reduksjon av mengden husholdningsavfall til forbrenning. I tillegg vil brennverdien i restavfallet, kunne bli endret. Plast har en høy brennverdi, og våtorganisk avfall har en lav brennverdi. Den totale effekten av en slik utsortering på brennverdien, er ikke avklart, men det antas at det totalt sett, vil gi en beskjeden økning i brennverdien. En reduksjon i mengden husholdningsavfall antas ikke å få konsekvenser for driften av energigjenvinningsanleggene. Det er god tilgang på avfall fra andre kommuner og næringslivet. I tillegg er det en økning i folketallet i Osloregionen.

Det foreslås å innføre en menybasert ordning, hvor den enkelte abonnent kan velge grad av sortering. Det foreslås en meny bestående av tre mulige valg av sorteringsnivåer;

1. Kildesortering av ren, tørr plast i papirbeholderen. Restavfall i egen beholder som i dag. Kildesortering av våtorganisk avfall ved utsortering i optibagposer i restavfallet. Bringeordninger for glass, metall, EE-avfall etc.
2. Kildesortering av ren, tørr plast i papirbeholderen. Restavfall i egen beholder som i dag. Hjemmekompostering av våtorganisk avfall. Bringeordninger for glass, metall, EE-avfall etc.
3. Restavfall inklusive plast og våtorganisk avfall, i restavfallsbeholderen som i dag. Papir i egen beholder som i dag. Bringeordninger for glass, metall, EE-avfall etc. (Tilsvarende dagens ordning).

Erfaringsmessig er det nødvendig med god og grundig informasjon til abonnentene for å innføre nye ordninger med utsortering av nye fraksjoner.

Utsortering av tørr, ren plast antas å kunne gjennomføres i løpet av 2009, mens fullskala utsortering av våtorganisk avfall vil ha en lengre horisont, da dette krever etablering av nye anlegg.

Det vises for øvrig til trykt vedlegg 1 og 2.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Per i dag ligger renovasjonsgebyret i Oslo gjennomsnittlig 20 - 30 % under de største bykommunene i Norge. Dette indikerer at Oslo har en rasjonell drift av avfallssektoren, men samtidig kan det tyde på at større grad av kildesortering kan koste noe mer enn den tradisjonelle avfallsbehandlingen. I tillegg har flere av de andre storbykommunene foretatt nyinvestering i anlegg de senere årene. Separat innsamling av ulike fraksjoner kan føre til økt transport, og ved det, høyere innsamlingskostnader. Enkelte fraksjoner som eksempelvis våtorganisk avfall, vil kunne ha en høyere behandlingsskostnad enn restavfall. Fraksjoner som papir, glass, metall vil kunne selges i markedet, og generere inntekter.

De to alternative veiene for avfallshåndtering, "Alternativ 1" og "Alternativ 2", vil gi ulik kostnadsutvikling. Ved valg av fullt "Alternativ 2" fremfor "Alternativ 1" viser beregninger at gebyret i 2008 for en beholderstørrelse på 140 liter, vil ligge i størrelsesorden 200 kroner høyere per år enn for "Alternativ 1".

For detaljer vises det til kapittel 12 i Renovasjonsetatens forslag til avfallsplan 2005 – 2008 (trykt vedlegg 1).

En innføring av avfallssug vil kreve investeringer i infrastruktur. Avfallssugssystemet vil være analogt til vann- og avløpsnett, og ved det, legges prinsippet om at abonnenten eier, drifter og vedlikeholder infrastrukturen på egen eiendom til grunn. Ved at selvkostprinsippet kommer til anvendelse vil abonnenter med avfallssug få reduserte gebyr, da de selv bekoster beholder/tank, og at kostnadene for tømningen blir redusert. I tillegg har kommunen anledning til å fastsette differensierte gebyr for å fremme løsninger som bidrar til bedre avfallsløsninger.

På sikt vil kommunen kunne vurdere etablering av rørnett for avfallssug, analogt til avløpsnett. Et slikt nett vil muliggjøre tømning av et større område fra ett tømmested, og kunne gi rasjonaliseringsgevinster. Etablering av rørnett, vil være avhengig av andelen abonnenter med avfallssug i området. Et eventuelt forslag om utbygging i kommunal regi av infrastruktur, som rørnett for avfallssug, vil bli fremmet ved ordinær budsjettbehandling.

Økt kildesortering med utsortering av tørr, ren plast, antas ikke å få konsekvenser for gebyret, da salgssinntektene antas å ville dekke opp kostnadene ved utsorteringen. For full utsortering av våtorganisk avfall med biogassbehandling, er det anslått en økning i størrelsesorden 12 – 25 % i forhold til dagens gebyr.

For detaljer vises til Renovasjonsetatens tilleggsnotat, trykt vedlegg 2.

Byrådets vurderinger

Byrådets mål med "Avfallsplanen for Oslo kommune 2006 – 2009" er å legge til rette for at målsetningen om at Oslo kommune skal ha et kretsløpsbasert avfallssystem innen 2014 skal nås. Et kretsløpsbasert avfallssystem medfører, slik byrådet forstår det, å hindre at avfall oppstår og at mest mulig av avfallet skal betraktes som en potensiell råvare for ny anvendelse, fremfor forbrenning/sluttbehandling. For avfallsbehandlingen i Oslo vil dette medføre en større vektlegging på utsortering av rene fraksjoner for ombruk og materialgjenvinning. Samtidig vektlegger byrådet at Oslo kommunes innbyggere fortsatt skal ha en av landets laveste renovasjonsgebyrer. Dette vil sammen med miljø- og avfallspolitiske vurderinger være styrende for de løsninger som anbefales.

Det er et mål for byrådet, at alt avfall i kommunen skal håndteres og disponeres slik at hensynet til helse og miljø blir best mulig ivaretatt, samtidig som en slik håndtering legger minst mulig beslag på samfunnets ressurser. Dette innebærer at kommunen må utvikle kostnadseffektive helhetsløsninger som sikrer god helse- og miljøstandard til lavest mulige kostnader for kommunen, den enkelte abonnent og samfunnet forøvrig. Byrådet ønsker et nært samarbeid med den private avfallssektoren for å nå disse målene.

Med dette utgangspunkt fremmer byrådet følgende forslag til hovedmål for avfallssektoren:

Oslo kommune har som mål å ha et kretsløpsbasert avfallssystem basert på avfallshierarkiets prioriteringer.

For å oppnå dette hovedmålet foreslår byrådet følgende delmål:

1. Bidra til avfallsforebygging og avfallsreduksjon
2. Øke materialgjenvinningsgraden for husholdningsavfallet
3. Praktisk talt alt farlig avfall skal tas forsvarlig hånd om
4. Miljø- og kostnadseffektivitet skal legges til grunn for valg av behandlingsløsninger

For å nå målene for avfallssektoren mener byrådet at hovedstrategien for avfallshåndtering i planperioden skal være:

1. Oslo kommune skal innen egen drift/organisasjon søke å redusere kommunens egen avfallsproduksjon til et minimum ved å sette relevante miljøkrav ved anskaffelser, innføre miljøledelse i alle kommunens etater og virksomheter, samt synliggjøre miljøinnsatsen i strategiske planer, budsjetter og årsrapporter.
2. For å øke ombrukfrekvensen skal det søkes å etablere samarbeid med private organisasjoner/bydeler for at mest mulig egnet avfall levert til kommunens anlegg, kan ombrukes.
3. For å øke materialgjenvinningsgraden skal antall leveringssteder (returpunkter/gjenvinningsstasjoner) økes.
4. For å øke materialgjenvinningsgraden skal det settes i gang prøveprosjekter med utsortering av nye fraksjoner og nye innsamlingsmåter, samt vurdere permanent utsortering av nye fraksjoner.
5. For å innføre kildesortering av våtorganisk avfall og innsamling/ materialgjenvinning av plast, etableres det menybaserte prøveordninger, hvor abonnentene selv velger grad av sortering etter selvkostprinsippet.
6. For å øke innsamlingen av farlig avfall skal antall leveringssteder økes og nye hente- og/eller leveringsordninger etableres
7. For å modernisere innsamlingen skal det stilles krav om avfallssug eller tilsvarende løsninger, i utbyggingsprosjekter med over 200 leiligheter.
8. Forbrenning med energigjenvinning skal velges som sluttbehandling for restavfallet.
9. Ved inngåelse av avtaler om transport og behandlingsskapitet skal miljø- og kostnadseffektivitet legges til grunn for valg av leverandør.

Oslo kommune har allerede nådd det nasjonale målet om at mengden avfall til sluttbehandling skal være maksimalt 25 % av generert avfallsmengde innen 2010. Etter byrådets syn, tyder dette på at Oslo har et godt fundament for å nå målet om et kretsløpsbasert avfallssystem.

Byrådet ønsker fremover å legge ytterligere til rette for utsortering, og ved det, for økt ombruk og materialgjenvinning av husholdningsavfallet. Byrådet anbefaler derfor at det i de neste fire årene i hovedsak legges opp til å følge Renovasjonsetatens tiltaksplan "Alternativ 2" (trykt vedlegg 1) og plan for innsamling av våtorganisk avfall og plast (trykt vedlegg 2). Dette vil føre til en økt aktivitet innen avfallsfeltet, med høyere grad av utsortering av de fraksjoner som sorteres ut i dag, i tillegg til utsortering av nye fraksjoner som plast og våtorganisk avfall.

Byrådet vil imidlertid anbefale at det innhentes erfaringer fra pilot/prøveprosjekter, før det settes i gang med fullskala utsortering av våtorganisk avfall. Etter byrådets syn er det

vesentlig å få utredet så vel økonomiske, som praktiske og helsemessige forhold, knyttet til denne fraksjonen. Per i dag er det verken optibag-sorteringskapasitet eller behandlingskapasitet for våtorganisk avfall, tilgjengelig for en fullskala sortering av Oslos husholdningsavfall.

Gjennom prøveprosjekter med utsortering av våtorganisk avfall og plast, ønsker byrådet å finne frem til praktiske gode løsninger. Slike prøveprosjekter vil gi tid til å etablere gode behandlingsløsninger, samtidig som de økonomiske sidene kan utredes på en forsvarlig måte. Byrådet vil blant annet peke på de vanskeligheter en lokalisering av sluttbehandlingsanlegg for våtorganisk avfall vil møte sett i lys av arealsituasjonen i Oslo. Dette betyr at det mest sannsynlig må søkes løsninger utenfor Oslo, muligens også utenfor Norge. Tiltaket skal ikke føre til økning av gebyrene for den tvungne renovasjonen.

Erfaringsmessig må det drives betydelig informasjonsvirksomhet overfor abonnentene for å få rene utsorterte fraksjoner. For å få en vellykket utsortering av de ulike fraksjonene, vil byrådet satse på informasjonskampanjer, kurs med videre. Tiltak som kontroll av den enkelte beholder, ønsker byrådet ikke å gjennomføre, da dette etter byrådets mening, er en inngripen i den enkeltes privatsfære. For å holde de miljømessige og økonomiske kostnadene nede, vil det også være behov for å omorganisere innsamlingen. Aktuelt i denne sammenhengen vil være å revidere ruter, tømmehyppighet etc.

Betydningen av å fjerne brennverdien av plast fra det avfallet som går til fjernvarmeproduksjon er under klarlegging. Dersom denne fraksjonen må erstattes av annet brennbart materiale, som eventuelt må kjøpes for å skaffe nok energi til drift av fjernvarmenettene, er byrådet skeptisk til utsortering av plast.

Oslo ligger noe etter når det gjelder å nå det nasjonale målet om at praktisk talt alt farlig avfall skal tas forsvarlig hånd om. Denne utfordringen ønsker byrådet å møte, og byrådet anser farlig avfall som et svært viktig innsatsområde i den kommende planperioden.

For å stimulere til avfallsforebygging og avfallsreduksjon, vil byrådet legge opp til økt informasjon ovenfor husholdningene i den kommende planperiode. For å redusere produksjonen av avfall i egen organisasjon legger byrådet opp til å videreføre arbeidet med å sette relevante miljøkrav ved anskaffelser, innføre miljøledelse i alle kommunens etater og virksomheter, samt synliggjøre miljøinnsatsen i strategiske planer, budsjetter og årsrapporter i alle kommunens etater og virksomheter.

Full gjennomføring av "Alternativ 2" skal ikke medføre økte kostnader av betydning. Eventuelle økte kostnader må møtes med tiltak som rasjonalisere innsamlingen, å benytte seg av avfallsmarkedet for å redusere innsamlings- og behandlingskostnadene, og ved å optimalisere inntekter av salg av gjenvunnet materiale. Avfallssug vil være en viktig bidragsyter ved en rasjonalisering av innsamlingen. Byrådet vil derfor arbeide aktivt for at avfallssug etableres der dette er kostnadseffektivt. I tillegg vil byrådet stimulere til etablering av avfallssug gjennom innføring av differensierte gebyrer.

Byrådet ønsker å videreføre Oslos tradisjon med valgfrihet for abonnentene når det gjelder sortering av avfall. Bystyret har besluttet å innføre kildesortering av plast og våtorganisk avfall. For å sikre at abonnentenes valgfrihet ivaretas, ønsker byrådet å innføre en menybasert ordning, hvor den enkelte abonnent selv kan velge grad av sortering. Byrådet ønsker at de ulike valgene i menyen skal prises i henhold til selvkost.

Utsortering av plast og våtorganisk avfall vil føre til økt transport. Årsaken til dette er bl.a. økte hentefrekvens hos abonnentene pga. redusert komprimering av restavfallet og økt volum pga utsortert plast i papiret. I tillegg vil det bli økt transport ut av byen til

behandlings- og mottaksanlegg. Byrådet er skeptisk til den økte transporten. Økt transport vil føre til større belastning på miljøet og i tillegg kunne være kostnadsdrivende.

For å tilpasse regelverket til dagens avfalls løsninger er det behov for en revisjon av gjeldende renovasjonsforskrift. Byrådet vil i etterkant av bystyrets behandling av avfallsplanen, fremme forslag til revidert renovasjonsforskrift.

Byrådet har skilt ut forbrenningsanleggene i egen etat. Dette fører til at anleggene har fått eget budsjett, og de reelle kostnader og verdier er synliggjort. En viktig faktor for valget av utskillelse er å oppnå skille mellom forvaltning og drift. Skille vil, etter byrådet syn, være et godt utgangspunkt for økt utsortering og materialgjenvinning.

Byrådet er av den oppfatning at Energigjenvinningsetatens fremtidige organisering vil være avhengig av de erfaringer som høstes fra etatsformen og utviklingen i avfallsmarkedet. Hvilke organisasjonsform som vil være naturlig for Energigjenvinningsetaten i fremtiden, vil derfor byrådet mest hensiktsmessig kunne vurdere på et senere tidspunkt. Førende for en slik vurdering, vil være de erfaringer som da er høstet.

Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

I. Oslo kommunes langsiktige hovedmål for avfallssektoren skal være:

Oslo kommune har som mål å ha et kretsløpsbasert avfallssystem basert på avfallshierarkiets prioriteringer.

II. For å oppnå dette hovedmålet skal Oslo kommune ha følgende delmål:

1. Bidra til avfallsforebygging og avfallsreduksjon
2. Øke materialgjenvinningsgraden for husholdningsavfallet
3. Praktisk talt alt farlig avfall skal tas forsvarlig hånd om
4. Miljø- og kostnadseffektivitet skal legges til grunn for valg av behandlingssløsninger

III. For å nå målene for avfallssektoren mener byrådet at hovedstrategien for avfallshåndtering i planperioden skal være:

1. Oslo kommune skal innen egen drift/organisasjon søke å redusere kommunens egen avfallsproduksjon til et minimum ved å sette relevante miljøkrav ved anskaffelser, innføre miljøledelse i alle kommunens etater og virksomheter, samt synliggjøre miljøinnsatsen i strategiske planer, budsjetter og årsrapporter.
2. For å øke ombrukfrekvensen skal det søkes å etablere samarbeid med private organisasjoner/bydeler for at mest mulig egnet avfall levert til kommunens anlegg, kan ombrukes.
3. For å øke materialgjenvinningsgraden skal antall leveringssteder (returpunkter/gjenvinningsstasjoner) økes.
4. For å øke materialgjenvinningsgraden skal det settes i gang prøveprosjekter med utsortering av nye fraksjoner og nye innsamlingsmåter, samt vurdere permanent utsortering av nye fraksjoner.

5. For å innføre kildesortering av våtorganisk avfall og innsamling/
materialgjenvinning av plast, etableres det menybaserte prøveordninger, hvor
abonentene selv velger grad av sortering etter selvkostprinsippet.
6. For å øke innsamlingen av farlig avfall skal antall leveringssteder økes og nye
hente- og/eller leveringsordninger etableres
7. For å modernisere innsamlingen skal det stilles krav om avfallssug eller tilsvarende
løsninger, i utbyggingsprosjekter med over 200 leiligheter.
8. Forbrenning med energigjenvinning skal velges som sluttbehandling for
restavfallet.
9. Ved inngåelse av avtaler om transport og behandlingsskapasitet skal miljø- og
kostnadseffektivitet legges til grunn for valg av leverandør.

IV. For øvrig tar bystyret sak om "Avfallsplan for Oslo kommune 2006 -2009" til
orientering

Byrådet, den 07.03.2006

Erling Lae
for

for Peter N. Myhre

Trykte vedlegg: 1. Renovasjonsetatens forslag til "Avfallsplan for Oslo kommune
2005 - 2008"
2. Renovasjonsetatens "Tilleggsnotat til forslag til Avfallsplan for
Oslo kommune 2005 -2008"

Utrykte vedlegg: Ingen